

Forsker på kortreist stein

Eivind Heimdal og Veidekkes betongtekniske spisskompetanse i V-Teknikk forsker på hvordan vi kan benytte kortreist stein i større grad.

TEKST **FREDRIK BUER** FOTO **FREDRIK BUER**

Eivind Heimdal, leder i V-Teknikk

– **PÅ MANGE PROSJEKTER I DAG** transporteres massene til deponi og nye materialer tas inn fra andre kilder. Det medfører ekstra håndtering og logistikk, og vi får ikke utnyttet gode råstoffer direkte i prosjektet, forteller Eivind Heimdal, leder i V-Teknikk.

Veidekke er en av flere partnere som deltar i utviklingsprosjektet «Kortreist stein», som får støtte fra Forskningsrådet. Prosjektet går frem til 2019, og målet er å få til bærekraftig bruk av bergmasser fra anleggsprosjekter og eksisterende uttak. Aktørene ser på hvordan vi kan utvikle teknologiske løsninger, forretningsmodeller og gode planprosesser.

SMÅ AREALER. Arealene som er satt av til foredling, lagring og bruk av overskuddsmasser i prosjektene, er ofte små. Det gir uønsket transport, og dessuten er plassering av deponiene krevende.

– Steinmaterialet må skilles på kvalitet og størrelse på deponiene, så en bedre geologisk kartlegging og materialkarakterisering i en tidlig fase vil fremme en bedre ressursutnyttelse av overskuddsmasser, mener Eivind Heimdal.

KONTRAKTENE MÅ ENDRES. Den mye brukte kontraktsformen hovedentreprise er basert på risikodeling. Byggherre har risikoen knyttet til berggrunnens kvalitet og er eier av massene som tas ut fra et tunnelanlegg. Byggherre er dermed også eier av problemet og kostnaden eller gevinsten ved materialavhending.

– Dette er uheldig for det legger ikke til rette for god ressursutnyttelse. Skal vi snu denne tradisjonen, må kontraktene endres. Vi trenger ikke nødvendigvis en annen risikoprofil, men vi har behov for insentiver for økt bruk av sprengsteinen, mener Heimdal.

– I prosjektet ser vi også på om overskuddsmasser fra tunneler, vei-skjæringer og andre masseuttak kan brukes til andre former for byggemateriale. For eksempel kan en storblokk brukes som elementer til kaianlegg, moloer og murer. Andre betongvarer kan bli til konstruksjonsbetong eller sprøytebetong, sier Eivind Heimdal.

Ved å føre miljøregnskap blir det mulig å evaluere hvordan løsninger og bruk av materialer kan påvirke utslipp og energiforbruk. Hvordan vi bruker avgifter som virkemiddel, kan påvirke valgene.

– Vi kommer til å gjennomføre en enkel analyse av effekten av valgene aktørene i denne sektoren tar. Kortreist stein har også som mål å trekke ut relevante elementer fra miljøsertifiseringsordningen for anleggsvirksomhet, CEEQUAL, sier Heimdal. ■